

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № _____

_____ 2021 р.

Заступник голови Приймальної
комісії

Ю. О. Каганов



ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ

на основі здобутого освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня освіти
та
для осіб, які не менше одного року здобувають освітній ступінь бакалавра

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія

Освітня програма: Фізична терапія, ерготерапія

Запоріжжя – 2021 рік

I. Пояснювальна записка

1. Мета фахового вступного випробування з «Фізичної терапії, ерготерапії» – з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, які вступають на основі освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на навчання за освітнім ступенем “бакалавр” спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія в межах ліцензованого обсягу спеціальності.

2. Форма фахового вступного випробування.

Випробування проходить у кілька етапів:

- на початку засідання голова фахової комісії розпечатує пакет з варіантами білетів, що виносяться на вступне фахове випробування;
- абітурієнти дають письмову відповідь на питання екзаменаційного білету у письмовій формі. Тривалість письмового етапу – 60 хвилин;
- співбесіда з абітурієнтами з питань екзаменаційного білету;
- обговорення членами фахової комісії відповідей та оголошення оцінки студентам.

3. Білети: структура білету.

Білет фахового вступного випробування містить два теоретичних питання.

Зміст питань включає наступні дисципліни:

1. Анатомія та біохімія людини.
2. Вступ до спеціальності (фізична терапія, ерготерапія).
3. Види оздоровчо-рекреаційної рухової активності.

4. Вимоги до відповіді вступника.

Вступник має виявити знання з:

- основ анатомії та біохімії людини;
- загальних понять фізичної реабілітації;
- видів оздоровчо-рекреаційної рухової активності.

Відповідь на питання білету повинна підкріплюватись доцільними прикладами.

Вступник повинен знати: будову органів та систем організму людини, системи реалізації руху тіла людини, класифікацію та структурну організацію систем забезпечення та регуляції локомоторної функції людини, механізми реалізації простих та складних рухів; роботу на функціональному рівні основних систем життєзабезпечення організму; основні поняття фізичної реабілітації, мета та завдання, об'єкт та предмет реабілітації; етапи фізичної реабілітації; сфери діяльності, роль та функції фахівця з фізичної реабілітації; принципи фізичної реабілітації; кваліфікаційна характеристика фахівця з фізичної реабілітації (головні завдання, необхідні знання, службові обов'язки, права та етичний кодекс спеціальності «фізична реабілітація»); поняття здоров'я, його інтегративний зміст, критерії здоров'я; дію зовнішніх та внутрішніх факторів на здоров'я людини; основні види оздоровчо-рекреаційної рухової активності (оздоровча гімнастика, оздоровче плавання, оздоровчий фітнес); основні компоненти здорового способу життя та їх застосування з метою збереження та підвищення рівня здоров'я.

Вступник повинен вміти: робити висновки, послідовно логічно структурувати відповідь, обґрунтовано давати відповіді на питання, надавати практичні приклади теоретичним відомостям.

II. Критерії оцінювання

Для особи, яка претендує на зарахування за ступенем бакалавра:

Високий рівень (175-200 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в повній мірі засвоїв увесь програмний матеріал, показує знання не лише основної, але й додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, вдало наводить приклади.

Достатній рівень (150-174 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: має також високий рівень знань і навичок. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або пропуски в неосновних питаннях. Можливе слабе знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять.

Задовільний рівень (124-149 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна, неглибока, містить неточності, робить помилки при формулюванні понять, відчуває труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

Низький рівень (100-123 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

До участі у конкурсі не допускається (0-99 балів), якщо вступник виявив такі знання та вміння: не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

III. Структура програми

Структура білету вступного фахового випробування включає окремі питання навчальних дисциплін професійної спрямованості.

1 Анатомія і біохімія людини.

Основні принципи організації тіла людини. Загальна характеристика опорно-рухового апарату. Пасивна та активна частини опорно-рухового апарату. Кісткова та м'язова система. Скелет – поняття, відділи, функції. Різні форми кісток і розташування їх в організмі людини. Основні види сполучень кісток. Будова суглобу, його основні і допоміжні елементи. Види руху в суглобах. Загальна характеристика скелету тулуба. Хребетний стовп, відділи хребта, фізіологічні вигини хребта. Будова хребця (тіло, дуга, хребцевий отвір і відростки), з'єднання хребців. Будова грудини, ребер, реберно-грудинні з'єднання. Будова грудної клітки, форми грудної клітки. Загальна характеристика скелету верхньої кінцівки: будова кісток плечового поясу, будова скелету вільної верхньої кінцівки. Загальна характеристика скелету нижньої кінцівки: будова кісток тазового поясу, будова скелету вільної нижньої кінцівки.

Загальна характеристика м'язової системи. М'язи, види м'язів (гладкі та попереково-смугасті), допоміжний апарат. Скелетні м'язи: будова скелетного м'язу, топографія, м'язові групи. Класифікація скелетних м'язів за різними ознаками, групи м'язів (м'язи голови, шиї, тулуба, верхніх і нижніх кінцівок). Будова, топографія і функції м'язів плечового поясу та вільної верхньої кінцівки. Будова, топографія і функції м'язів тазового поясу та вільної нижньої кінцівки. Загальна характеристика м'язів тулуба. М'язи, які утворюють черевний прес, сприяють прямоходінню, осанці. М'язи, які приймають участь в акті вдиху і видиху. Роль м'язової системи в організмі. Режими м'язового скорочення (динамічний, статичний). Функціональні та анатомічні зміни м'язів при адаптації до фізичних навантажень.

Загальна характеристика структура нервової системи (основні відділи). Загальні принципи будови центральної нервової системи – сіра речовина, біла речовина. Види нервових волокон. Будова нейрону. Центральна нервова система – головний та спинний

мозок. Функціональна анатомія головного мозку (будова, функції). Функціональна анатомія спинного мозку (будова, функції), спинномозкові нерви, рефлекторна дуга спинномозкових нервів. Поняття про вегетативну нервову систему. Роль симпатичного та парасимпатичного відділів в регуляції внутрішніх органів. Інтегративна роль центральної нервової системи. Роль нервової системи в регуляції діяльністю опорно-рухового апарату.

Загальна характеристика серцево-судинної системи. Анатомічна будова серця (міокард, ендокард, перикард). Камери серця (передсердя, шлуночки). Поняття про клапанний апарат серця. Провідна система серця. Фази серцевої діяльності, серцевий цикл. Кровоносна система. Загальна будова і функціонування судинної системи, класифікація судин, особливості будови артерій, вен, капілярів. Мале та велике коло кровообігу.

Загальна характеристика дихальної системи. Особливості будови трахеї, бронхів, бронхіального древа. Загальна будова легень, плеври. Допоміжний апарат дихання.

Загальні питання анатомії сенсорних систем. Визначення, структурна організація сенсорних систем (аналізаторів), їх класифікація. Зорова сенсорна система. Загальна будова зорової сенсорної системи, будову і функції ока. Слухова сенсорна система. Загальна будова слухової сенсорної системи, будову і функції вуха. Функціональне значення і вікові особливості рухового, вестибулярного, смакового, нюхового і шкірного аналізаторів.

Основи обміну речовин. Біохімічна характеристика білків, жирів, вуглеводів. Особливості зміни у обміні речовин під час фізичних навантажень.

2.2 Вступ до спеціальності (фізична терапія, ерготерапія).

Зміст поняття «фізична терапія, ерготерапія», мета та завдання реабілітації. Об'єкт та предмет фізичної терапії, ерготерапії. Етапи фізичної реабілітації, фізичної терапії та ерготерапії. Роль та функції фахівця з фізичної реабілітації. Сфери діяльності. Групи пацієнтів. Етапи у праці фахівця з фізичної реабілітації. Сучасний стан фізичної реабілітації в Україні, порівняльна характеристика українського та світового рівня надання реабілітаційних послуг. Принципи фізичної реабілітації.

Кваліфікаційна характеристика фахівця з фізичної реабілітації: головні завдання, необхідні знання спеціаліста з фізичної реабілітації, службові обов'язки, права фахівця та етичний кодекс спеціальності «фізична реабілітація».

Поняття про відновлення і його загальна характеристика. Стандартна крива відновлення. Залежність характеру відновлення від зовнішніх і внутрішніх факторів. Поняття про функціональний стан організму. Основні види функціонального стану (здоров'я, напруження, хвороба). Залежність засобів реабілітації від виду функціонального стану. Методи вивчення стану здоров'я. Профілактика як засіб підтримки здоров'я.

ЗВиди оздоровчо-рекреаційної рухової активності.

Поняття про здоров'я та здоровий спосіб життя. Структура способу життя. Показники способу життя: уклад, стиль, рівень, якість життя. Основні шляхи формування здоров'я. Чинники, що обумовлюють погіршення стану здоров'я. Проблеми дитячої інвалідності та соціального сирітства. Вплив на стан здоров'я людини соціальних та екологічних чинників. Діагностика індивідуального фізичного здоров'я. Групи показників, що застосовуються для оцінювання стану здоров'я. Оцінка та самооцінка здоров'я, критерії здоров'я. Поняття про моніторинг здоров'я.

Рухова активність і здоров'я. Недостатній рівень рухової активності – гіподинамія як чинник ризику. Прихований (латентний) період розвитку змін в організмі: в опорно-руховій системі (атрофія скелетної та серцевої мускулатури, зниження рухливості суглобів, остеохондроз та деформуючий спондиліоз), у діяльності внутрішніх органів. Попередження сколіозу і плоскостопості. Фізична культура як профілактика розвитку гіподинамічного синдрому.

Основні види оздоровчо-рекреаційної рухової активності (оздоровча гімнастика, оздоровче плавання, оздоровчий фітнес). Механізми дії фізичних вправ на організм людини. Основні засоби оздоровчої фізичної культури. Форми оздоровчо-рекреаційної активності (ранкова гімнастика, лікувальна гімнастика, оздоровча гімнастика, індивідуальні завдання

для самостійних занять, ходьба, елементи спорту, оздоровчого плавання, фітнесу тощо). Структура оздоровчого заняття (підготовча, основна, заключна частини).

IV. Список рекомендованої літератури

1. Алгоритм діагностики рівня здоров'я практично здорових підлітків : метод. рек. / МОЗ України, Нац. акад. мед. наук України, Укр. центр наук. мед. інформації та пат.-ліценз. роботи ; уклад. О. В. Бердник [та ін.]. Київ, 2015. 23 с.
2. Андрошук Н., Андрошук М. Основи здоров'я і фізична культура (теоретичні відомості). Тернопіль : Підруч. і посіб., 2006. 160 с.
3. Булич Э.Г. Здоровье человека: Биологическая основа жизнедеятельности и двигательная активность. Киев : Олимпийская литература, 2003. 424 с.
4. Вовканич А.С. Вступ до фізичної реабілітації : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2013. 184 с.
5. Вовканич Л. В Вікова анатомія і фізіологія : навч. посіб. для практ. занять . Львів : ЛДУФК, 2016. 208 с.
6. Ганонг В. Ф. Фізіологія людини: підручник. Львів : БаК, 2002. 784 с.
7. Иващенко Л.Я., Благий А.Л., Усачев Ю.А. Программирование занятий оздоровительным фитнесом. Киев: Науковий світ, 2008. 198 с.
8. Карпущина Ю.В. Основи фізичної реабілітації : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. реком. МОНУ. Херсон : ОЛДІ- ПЛЮС, 2016. 308 с.
9. Коляденко Г.І. Анатомія людини: Підручник для студентів природничих спеціальностей вищих педагогічних навчальних закладів. Київ : Либідь, 2001. 383 с.
10. Людина : навч. посіб. з анатомії та фізіології / гол. ред. Т. Сміт; пер. з англ.: І. Гаврилюк [та ін.]; наук. ред.: О. Заячківська, М. Гжегоцький. Львів : БаК, 2002. 240 с.
11. Луковська О.Л. Методи клінічних і функціональних досліджень у фізичній культурі та спорті : підручник. Дніпропетровськ : Журфонд, 2016, 310 с.
12. Маліков М.В., Богдановська Н.В. Основи реабілітації: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Запоріжжя : ЗНУ, 2008. 302 с.
13. Мотузюк О., Хмелькова А., Міщенко І. Практикум з фізіології людини. Київ : Медицина, 2017. 160 с.
14. Михалюк Є. Л. Основи практичної діяльності у фізичній реабілітації : вибрані лекції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. 159 с.
15. Мищенко В.П. Физическая активность. Гемостаз и здоровье. Полтава : Влтава, 2004. 143 с.
16. Методичні підходи до оцінювання рівня соматичного здоров'я / за ред. Яремко Є.О., Вовканич Л.С., Гриньків М.Я., Павлова Ю.О. Львів : ЛДУФК, 2013. 124 с.
17. Мурза В.П. Фізична реабілітація: навчальний посібник. Київ: Орлан, 2004. 559 с.
18. Мухін В.М. Фізична реабілітація. Київ : Олімпійська література, 2000. 424 с.
19. Оздоровче плавання: навчальний посібник. Київ: Олімпійська література, 2008. 232 с.
20. Окамото Гері. Основи фізичної реабілітації. Львів: Галицька видавнича спілка, 2002. 325 с.
21. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. / за ред. Т. Бойчук, М. Голубева, О. Левандовський [та ін.]. Львів : ЗУКЦ, 2010. 240 с.
22. Очуренко О. М., Федотов О. В. Анатомія людини : навч. посіб. Київ : Вища школа, 1992. 333 с.
23. Свиридов О.І. Анатомія людини: підручник / за ред. проф. І.І. Бобрика. Київ : Вища школа, 2000. 399 с.
24. Семянникова Н.Л., Коцюба О.В. Основы биологии. Анатомия и физиология человека: учебное пособие. Харьков: НТУ «ХПИ», 2016. 207 с.

25. Тарасюк В. С., Матвійчук М. В., Паламар В. В. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги. Київ: ВСВ «МЕДИЦИНА», 2017. 528 с.
26. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації : навч. посіб. Київ : Медицина, 2008. 246 с.
27. Філімонов В. І. Фізіологія людини : підручник. Київ : Медицина, 2010. 776 с.
28. Шевчук В. Г., Мороз В. М., Белан С. М. Фізіологія: підручник. Вінниця : Нова книга, 2012. 448 с.
29. Чернігівська С. А. Канюка Є. В., Бакурізе-Маніна В. Б. Основи ерготерапії : методичні рекомендації. Дніпро : 2019. 138 с.
30. Язловецький В.С. Основи фізичної реабілітації : навч. посіб. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. Володимира Винниченка, 2004. 324 с.

Голова фахової
атестаційної комісії



(А.О. Кузнєцов)
(ініціали та прізвище)